

Illustreret Tidende

65 · AARGANG
GRUNDLAGT · 1859

REDAKTION: LOUIS BOBÉ · SOPHUS MICHAËLIS
H. WITZANSKY (ANSVARHAVENDE)

NUMMER · 10
9 · DECEMBER · 1923

TIL MALEREN PROFESSOR L. TUXENS 70-AARS FØDSELSDAG

Den 9. December kan Professor Lauritz Tuxen fejre sin 70 Aars Fødselsdag, idet han er født 1853 paa Christianshavn.

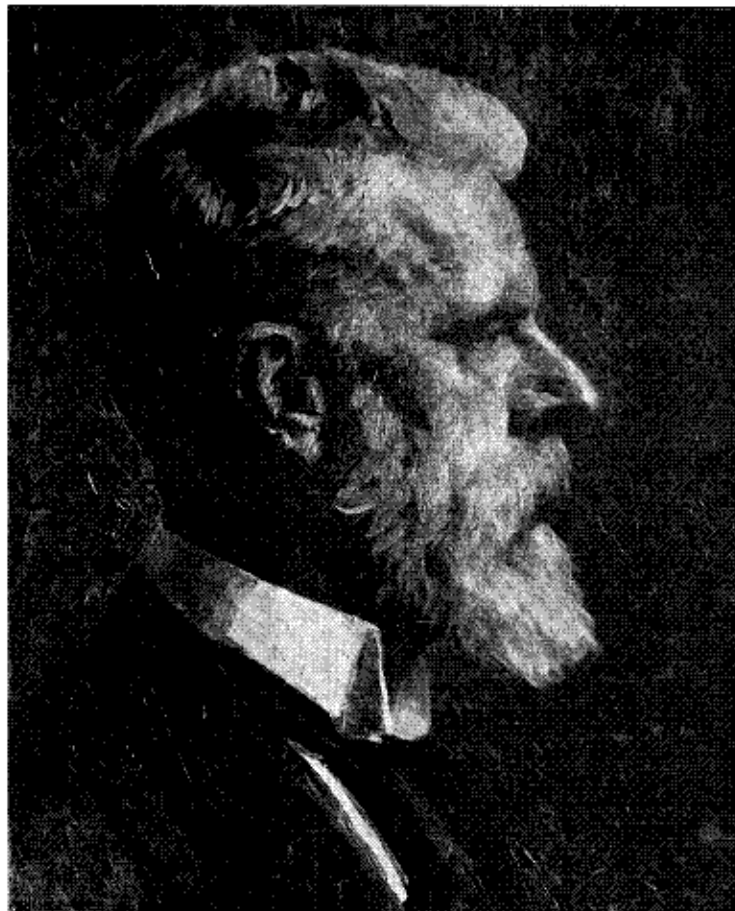
Tuxen dimitteredes af Vilh. Kyhn til Kunstakademiet, som han gennemgik 1868—72. Vintrene 1875—76 og 1876—77 søgte han som en af de første af sit Slægtled Undervisning i Paris hos Bonnat — den Maler, der blandt andet øvede en saa indgribende Indflydelse paa Krøyer. Her erhvervede Tuxen

Grundlaget for den Indsigt og den tekniske Dygtighed, der gjorde ham til den skarptseende Vejleder i Kunstens Teknik baade for Elever og samtidige Kolleger — til den, der altid kunde forklare hvorledes og hvordan. Sammen med Krøyer og Zahrtmann blev han da ogsaa en af de store Lærere. Begyndelsen var en Modelskole, som han og Frands Schwartz stiftede 1880 i Søkvæsthuset paa Christianshavn for samtidige eller til Dels vel endog lidt ældre Kolleger. Den gled i Firsernes Midte over i de berømte »frie Studieskoler«, hvis ene Afdeling var Krøyers og Tuxens, og hvis anden dirigeredes af Zahrtmann. Disse beskæftigede sig ikke mere med Viderekomme, men kun med Begyndere. De blev Akademiets Konkurrent, de slog dets Malerskole af Marken og gjorde den fuldkomne betydningsløs. Akademiet tabte dengang Hegemoniet over dansk Maleri i en saadan Grad, at det ikke siden har genvundet det.

Saa mange Kræfter Tuxen end viede sin Lærergerning, saa er det ikke at spore i hans Produktion. I rastløst Arbejde er Aarene gledne hen for ham, efterladende en Vrimmel af Skitser og Udkast og en imponerende Række store Værker. Som en Leg har han løst Opgaver saa vanskelige, at ingen anden dansk Maler — maaske med Undtagelse af Krøyer — kunde have gjort ham det efter. I den danske Kunst, der fortrinsvis søger Inderlighed og Fortrolighed, hører han til de sjældne. Han elsker Prag. Det gjorde ogsaa Zahrtmann. Men medens Zahrtmann nærrede en barnlig Glæde over pragtfulde Stoffer og den straalende Brogethed, som navnlig Baroktidens — Leonora Kristinas Tidsalders — svære Silkestoffer og Italiens røde Tomater gav ham Lejlighed til at svælge i, saa tilbeder Tuxen de pragtfulde maleriske Effekter og Oliefarven. Inderst inde bryder han sig vist ikke saa meget om, at hans Farver skal give Illusion om de Herligheder, han maler efter

— at de skal virke som naturtro Gengivelse. Nej, naar Tuxen kan faa Oliefarven til selv at blive et ædelt Stof, der lyner i heftig Farvegloed under sjældne Belysningers Strejf — saa maler han efter sit Hjerte.

Fra Maleren MICHAEL ANCHER har vi modtaget følgende Hyldest til Professor Tuxen:

Selvportræt. Uffizierne, Florens.

Kære Ven! Altid er der Fest, naar Du kommer, let og spændstig som en Yngling, for at drøfte et eller andet kunstnerisk Spørgsmaal, som sysselsætter Dig; for altid bringer Du med den brændende, levende Interesse, den aldrig trætete Søgen.

Det gode Gamle er Din Glæde, det nyeste Nye tager Du op til Prøvelse.

Der gik Frasagn i de unge Dage om Din hurtige Carriere paa Akademiet. Du var lærdig, før jeg begyndte, men en Sommer mødtes vi paa Skagen; Du kom for at gøre Studier til Din Ungdoms Bedrift: »En Fladbaad roes ud til et strandet Skibe».

Hvilken Kunnen sad Du da alferede inde med. Lige godt malede Du med højre og venstre Haand og sikkert ogsaa med Fødderne, hvis det var nødvendigt.

Sammen med Krøyer drog Du til Paris, og I blev Bonnats Elever og Venner. Jert Forhold til Bonnat mindede mig altid om Zahrtmann's til hans Elever. I blev Verdensmænd. I kom hjem og bragte med et nyt Syn til Gavn for de Unge.

Du malede det skønne Billede af Fru Jacobsen og af Keisere og Konger, Dronninger og Prinsesser snart i Øst og snart i Vest. Det

smukke lille Studie i Hirschsprungs Museum af Dronning Viktoria er fra den Tid, og jeg tager Hatten af for den mægtige Energi, hvormed de forskellige Repræsentationsbilleder er udført.

I blev Skagboere, Du og Din fortræffelige Hustru — om Sommeren. Var det Havet, Din Ungdoms Kærlighed? Var det Vennerne? Eller begge Dele, der drog Jer herop. En lykkelig Idé.

Hav og Strand, Krøyer og Drachmann, Venner og druknede Fiskere malede Du her og samtidig om Vinteren Billeder som Morescos Middagsselskab og Festen i Atelieret, og nu sidder Du ovre i Sollandet Californien og maler Eventyret, maler Jacob Mortensen